

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

AUKŲ ir prenumeratų Norem'o knyga! Tai mūsų degamas valandos šūkis. Visi suprantą svarbą Amerikos visuomenėje tuftėti laisvos Lietuvos idealui draugų. Bet tiems busimiems draugams neturime rankas paduoti leidinio kuris pasakytų kas mes, ko norime, kodėl norime ir kodėl Lietuvos tauta laisvės verta. Norem'o knygą išleisti atsisiek kiek kasto išleidimas Dr. Vinco Kudirkos Raštų. Tėvynės Myletojų draugijai tada talkon atėjo žymus skaičius draugijų ir asmenų. Ateikime visi dabar Lietuvai Vaduoti Sąjungai talkon! Draugijos, kuopos, klubai susirinkimuose nutarkite skirti auką; pavieniai, siųskite prenumeratas ir aukas. Darius ir Girėnas Liepos mėnesį (10 metų atgal) išskrido paskelbti Lietuvos vardą pasauliui. Pakilkime ir mes, Liepos mėnesį Norem'o knygą baigti išleisti!

SVARBIAI tarptautinei maišto konferencijai Hot Springs, Virginia, Lietuvos Atstovas P. Žadeikis kukliai priminė kad Lietuva, žemės ūkio ir gamybos šalis, turi stiprų norą bendradarbiauti konferencijos darbuose ir nutarimuose. Žinovai sako, net ramiu laiku du trečdaliu žmonijos neturi gėnėtinai pavalyti, nes visos mitybos klausimas nėra tinkamai sutvarkytas. Hot Springs konferencija turi tikslu nutiesti šiam žmonijos klausimui mokslinį išsprendimą. Gaila kad Lietuva nėra Susivienijusių Tautų tarpe. Bet jos buvimą Atstovas priminė. Pokarinio šelpimo klausimą sprendžia Lehman'o ir Susivienijusių Tautų jau įkurtos komisijos. Lietuviams reiktų nesnaudėti ir šioms savo buvimą bei reikalus priminti.

MUSŲ raudoni vėžiai "nusi-pažangiavo" iki griniškiška Angliška kalba parašymo "atsišaukimo" į Valstybės Sekretorių p. Hull ir Amerikos Kongresą. Sako, Amerikos Lietuviuose didelis, vai didelis "ermyderis" ir prašo p. Hull ir Kongresą tą ermyderį nuraminti.

Mat, Amerikos Lietuviai geidžia ir dirba už Atlanto Carterio principus ir Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę, o tas mūsų vėžiams peilis po kaklu. Aišku, šunies balsas dangun nenuėis. Amerika paremta laisvės, ne vergijos pagrindais. Nuo savęs galime patarti: "užsidarykite, draugai, savo perplacius armonikas, tapkite tikrai nuosirdžiais Amerikos demokratijos patriotais, ir visi "ermyderiai" kaip kumparas pranyks!" Jūsų mažuma, kaip įkyrus zirzliai, tik daugumą erzina.

MUSŲ KOLONIJOSE Lietuvoje gimusių žmonių skaičiui mažėjant, vyksta dvasinė permaina. Dienraščio Draugo korespondentas apie Spring Valley, Ill. (5,010 gyventojų) sako: "Su senąja karta nyksta senovės Lietuviškas širdingumas. Jaunieji jau neturi originalio linksmumo ir tikro širdingumo". Gal negalima sakyti kad mūsų jaunimas nelinksmas ir širdingumas jau ne Lietuviškas, bet šio krašto. Ar ne sakydavo čia pagyvenę Lietuviai, Lietuvon parvykę, kad "Lietuvoje linksmiau"?

SLA pradėjo savo ketvirtą naujų narių prirašymo vaju ir sako, vajeus dalyviai jau ga-

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

The Only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 23

CLEVELAND, OHIO BIRŽELIO-JUNE 4, 1943

KAINA 5c.

(28-ti metai :: 28th Year)

Sustreikavo suvirš Pusė Milijono Angliakasių

VALDŽIA IMASI GRIEŽTŲ PRIEMONIŲ STREIKĄ SULAIKYTI

Birželio 1 dieną John L. Lewis, nesiskaitydamas su valdžia, išsiskaitė streikuoti apie 530,000 angliakasyklų darbininkų. Tuomi sulai-kyta anglies darbai antru kartu bėgyje pastarų 30 dienų.

Lewis išragino angliakasių streikuoti neatsižvelgdamas į Prezidento Rooseveltto persėrgėjimą jog tokis visuotinis streikas nebus toleruojamas. Streikas prasidėjo nežiurint Kieto Kuro Administratoriaus siūlymo laikino susitarimo plano. Unija reikalauja maine-riams mokesties pakėlimo po \$2 dienas. Manoma jog unija sutiktų ant \$1.50 pakėlimo, tačiau kasyklų operatoriai nesutinka tiek mokėti.

Angliakasiai pradėjo savo streikavimą pateisindami nesudarymu naujos sutarties, kuri baigėsi Kovo 31 d.

Streikas apima Pennsylvania, W. Virginia, Illinois, Ohio, Alabama, Kentucky, Indiana ir kelias vakarines valstijas.

Nors kasyklos skaitosi paimtos valdžios kontrolėn ir prieš valdžią streikuoti yra nelegališka, tačiau angliakasiai niekur neatėjo dirbti.

Karo Darbo Taryba išleido pranešimą jog visos derybos tarp unijos ir kasyklų operatorių nutraukiamos ir nebus pradėtos iki darbininkai negrįš atgal prie darbų. Visas reikalas pavedamas pačiam Prez. Rooseveltui, imtis to-kių žygio kokis matysis reikalingas karo meto apy-stovose.

Lewis, angliakasių unijos viršininkas, nepripažįsta Karo Darbo Tarybos. Pranešimai sako, Prezidentas Roosevelt pasiryžęs išleisti įsakymą angliakasiams grįžti į darbą.

MUSSOLINI skelbia laikysiasis kare prieš alijantus nežiurint Amerikos ir Britanijos pageidavimų ištraukti Italiją iš karo.

Italai stiprinasi ruošdamiesi pasipriešinti alijantų galimam veržimuisi Italijon iš Tunisijos.

Japonai persėrgsti Ameriką ir Britus nesinaudoti Sibutu įrengimui lėktuvų stočių Japonijos puolimui. Jei Rusija sutiktų leisti Amerikiečius į Sibirą, Japonai sako suruošę Rusijai tokį "blitz" karą kurį bolševikai ilgai atmintų.

vė 42 naujus narius. Tai gera pradžia. Visi kurie gali, bet dar nėra šios nuo 1886 metų gyvuojančios organizacijos nariai, privalėtų įstoti. Ypa-tingai reikalinga jaunimo.

ATTU SALA IŠ JAPONŲ ATIMTA

Gegužės 30, po 20 dienų atkaklių mušių su Japonais, šie galutinai tapo sumušti ir Attu salą iš Japonų atimta. Japonai tuose susirėmimuose neteko 2,000 vyrų ir daug jų sužeista.

Ta sala yra nusikišus iš Alaskos linkui Japonijos; ji priklauso Amerikai, tik buvo Japonų staiga užgro-bta karo pradžioje. Amerikiečiai tą salą užvaldydami turės artimą punktą Japonijai atakuoti.

S. V. karo vadovybė praneša dar nuskandinimą 7 Japonų laivų Pacifike. Viso iki šiol nuskandinta 240 Japonų laivų.

AFRIKOJE, kaip galutinai S. V. Karo vadovybė praneša, nuo Lapk. 8 iki Gegužės 18 užmušta 2,184 Amerikos kareiviai, 9,437 sužeista, dingusių ir nelaisvėn patekusių 6,937, arba viso nuostolių 18,558 vyrų. Iš viso alijantų nuostolių vyrais ten buvo mažiau negu 70,000.

Asies nuostoliai 323,000, iš jų 30,000 užmušta.

PER GEGUŽĖS mėnesį, kaip praneša, alijantai nuskandino daugiau Vokiečių sumbarinų negu jų padaryta naujų. Kiek žinoma, dabartiniu laiku padaro po 14 naujų submarinų. Jų skandinimas pašoko 25% lyginant 6 mėnesiais pirmiau.

Reikia dar 11,000 dak-tarų. Armijos ir Laivyno karinių jėgų sveikatos apžiūrėjimui šymet reikalingas bus surinkti dar 11,000 daktarų. Kai pilna kvota bus sudaryta, armija ir laivynas turės 53,000 daktarus, o 80,000 liks aprūpinti 120 milijonų civilinių žmonių sveikatai.

Republikonai jau susirūpinę skelbia buk Prezidentas Roosevelt "jau kandidatuoja ketvirtam termi-nui".

KINAI šiomis dienomis turėjo gerą pasisekimą Japonų užpuolimuose, praneša išsūdę apie 30,000 Japonų.

Laivas milžinas Norman-die, kuris apvirto uoste laike taisyso New Yorke, iki šio rudens bus pertaisytas ir bus tinkamas naudojimui. Pertaisymas atsisie-virš 19 milijonų dolarių.

Prancūzų karo laivynas buvęs Aleksandrijoje, Egipte, sutiko prisidėti prie alijantų.

KITAS KARO PASKOLOS VAJUS BIRŽELIO 15

Amerikos žmonėms pinigai į kišenių bendrai imant 140 milijonų dolarių sumoje į metus — 20 nuos. daugiau negu metas atgal. Taigi, trumpu laiku Iždo Departmentas pasiryžęs prašyti žmonių vėl investuoti daugiau savo pinigų karo laimėjimui. Naujas karo bonų vajus prasidės Birželio 15.

DAR PULS RUSIJĄ ŠIA VASARĄ, ŽINOVAI TIKRINA

Iš Londono praneša kad nežiurint Vokiečių namie skelbiamų pranešimų jog naziai šią vasarą neatakuos Rusijos, tiems tikrinimams alijantai netiki. Sulaukus vasaros, kaip tikrai žemė sukietės ir pasidarys galimas laisvas ginklų gabenimas, tikima naziai užpuls Rusiją.

Alijantai reiškia pasitikėjimo kad Stalinas nedarys paskiros taikos su Vokietija. Pranešimais iš Maskvos, raudonieji numušė 123 nazių lėktuvus Kursko fronte, Birželio 2 susirėmimuose.

Atsibuna susirėmimų ir Kaukazo fronte, bet šiaip visur kitur Rusų-Vokiečių karas veik nejudą.

PRANCUZAI kariautojai, Gen. DeGaulle ir Gen. Giraud, nors prie didelių nesusipratimų, bando įvykdyti tarpusavį susitarimą. Jiedu sudarė valdantį komitetą, kurio pirmininkais skaitysis abudu.

Valdžia įsteigė Karo Mėšos Tarybą, kuri tvarkys mėšos reikalus ir saugos nuo plitimo juodosios rinkos prekybos.

11 žuosta. Pyote, Tex. — Karo lėktuvai atsimušė ir kalno viršūnę laike skridimo, žuvo 11 karių.

DAVIES GRYZO. Prezidento Rooseveltto specialis pasiuntinis pas Staliną, Joseph Davies, per Sibirą ir Alaską grįžo atgal į S. Valstijas. Jis apskrido aplink žemės skritulį ir nusi-skubino į Washingtoną su raportu prezidentui.

NORI ATSISTATYDINTI? Buvo skelbta buk S. S. ambasadorius Maskvoje Adm. Stanley yra tas ką pereitą žiemą iškėlė aikštėn faktą jog Stalinas slėpė nuo Rusijos muzikų gavimą maisto ir karo reikmenų iš Amerikos.

Trys Žymiausi Kinijos Karo Vadai

Kinijos didieji vadai — iš kairės dešinėn: Prezidentas Lin Sen, Generalissimo Kai-Sek ir Generolas Čang Cu-Čung, karo veiksmų ministeris.

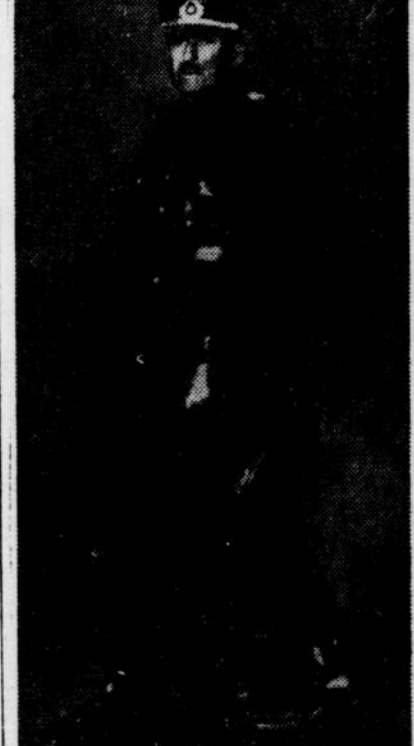
BRITŲ NUOSTOLIAI 514,993 VYRAI

Britai iki Gegužės pagabios, per visą šį karą turėjo jau 514,993 vyrų nuostolių visose karo jėgų dalyse.

Užmušta 92,089
Sužeista 88,294
Dingę 226,719
Nelaisvėje 107,891

Tie nuostoliai tenka šiaip: Britanijai — 275,844; Kanadai — 10,422; Australijai — 53,959; Nauj. Zelandijai — 19,435; Pietų Afrikai — 22,615; Indijai — 101,979; kitoms kolonijoms — 30,829.

Nugalėtas Nazių Vadas

Gen. Jurgen von Arnim, buvęs Tunisijos Vokiečių ir Italų jėgų vadas, paimtas nelaisvėn, parodoma žygiuoja į belaisvių stovyklą Londone. Jis užėmė Marsalo Rommel vadovybę kai Rommel išskrido į Vokietiją, pirm negu alijantai Tunisiją užkariavo.

RUHRO UŽLIEJIME ŽUVO 20,000

Vokiečiai skelbia jog Anglų lakunų išbombarduotų tvenkinių nelaimė pasiekė 20,000 žuvusių skaičių.

Vokiečiai tikrina ruošią didesnius atkerštus Anglams už tai.

TAKSŲ PLANAS, kuriuo reikės pradėti mokėti už šiuos metus "income tax" šymet, ne kitą metą, tuoj jau bus padarytas įstatymu.

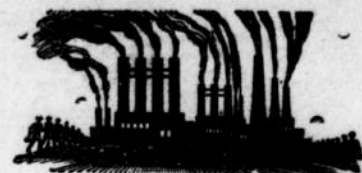
S. V. Vice Prez. Wallace stovi už įsteigimą tarptautinės pasaulinės jėgos kuri palaikytų pasaulyje taiką.

Varšava visai Vokiečių naikinama. Sako, ten išžudyta bent 40,000 Žydų, ir Lenkai taip pat daugiau miršta negu gema. Pav., 1941 pirmą pusmetį Varšavoje mirė 21,800 asmenų, gimė tik 8,000. Ir taip iki dabar. Maisto gyventojai visai kaip negauna, ir žiemą kuro "tiems kiaulėms", kaip Vokiečiai Lenkus vadina, neduoda. Sunki ir apgailėtina Lenkų ir Žydų padėtis.

Tarp Lenkų ir Čekų vyriausybių in exile ryšiai nutruko jiems besitariant apie sudarymą Lenkų-Čekų konferencijos. Taigi, kaip tik kas su Lenkais stvoja į tikrą darbą, tuoj arba buna apgaunamas, arba turi nuo jų šalintis pirm negu jie spės pagauti į savo nagus.

Demokratai, kaip bandomi balsavimai parodė, 79 nuos. pritaria kad Roosevelt kandidatuo 1944 metais vėl.

Kongrese pravedama bilius kuris uždraus streikavimą karo metu.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Karo reikmenų produkcija, kaip praneša Karo Mobilizacijos direktorius Byrnes, daro smarkią pirmynžangą. Iki šiol išdirbta jau 100,000 karo lėktuvų, 2,225,000 kulkosvaidžių, 44,830,000 bombų, 100,000 lėktuvams šaudyti kanuolių, virš 1000 prekių laivų ir 100 aliejui gabenti tankerių per 12 pastarų mėnesių.

Šymet per 5 mėnesius padaryta jau 100 karo laivų.

Penki nužudyti. Ukėje prie Leesburg, Va., rasta nužudyta 5 asmenys: pats ukininkas, jo žmona, sunus, ir du darbininkai.

Akron, O. — Po keleto dienų didžiausio šio miesto istorijoje streiko, gumų dirbtuvėse darbai vėl prasidėjo pereitą savaitę.

Apie 50,000 gumų dirbtuvių darbininkų, pildydami Prez. Rooseveltto įsakymą sutiko grįžti į darbus turiose didelėse gumų išdirbtuvėse.

Karo nelaisviai pargabenami iš Šiaurės Afrikos, kurie daugumoje bus leisti dirbti Amerikos ukėse, pagelbėjimui išspręsti maišto trukumą. Bet jau ruošiasi tam tikra grupė gerų "demokratijos" garbintojų pradėti rekti kad tie nelaisviai darbininkai bus tai "vergai" ir jų darbas negalima išnaudoti.

Amerikos ukėse Gegužės 1 dieną priskaityta 10,492,000 darbininkų. Tai buvo 304,000 mažiau nuo Gegužės 1, 1942 metų, bet net 1,184,000 daugiau negu buvo Balandžio 1, 1943.

Amerikos lėktuvų dirbtuvės jau pradės išdirbti po 1000 sunkiųjų bomberių mėnesį, taipgi po gerą kiekį naujų "super-bomberių" kitą Balandžio mėnesį. Tuo budu didysis oro ofensyvas priešams pasidarys galimas ir laimėjimas užtikrintas.

Vasarai artėjant rupinamasi gauti visoje šalyje bendrai apie 60,000 moterų uniformuotai armijai darbams ukėse. Tai moterų armijai organizuoti įsteigta Moterų Divizija pavaldinta U. S. Crop Corps.

Rekrutavimo centrai bus atidaryta dideliuose miestuose ir nekuriuose mažesniuose.

Moterys kurios išlaikys sveikatos kvotimus bus pasiųstos specialiam lavinimui žemdirbystėje, pirm negu jos vyks į ukės dirbti.

Kanadoje pravedta mėšos racionavimas: ten galės gauti vienas asmuo tik 1 svarą mėšos jei be kaulų, ir pusantro svaro jei su kaulais, savaitėje.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —
Jungo Nevilksim!

Lenkai ir Lietuviai

Lietuvių Visuomenės Dalies Kontaktas su Lenkais ir to Kontakto Pasekmė: K. Jurgėlos Straipsnis. — Senoji Lietuva ir Senoji Lenkija. —

1. Lietuvos Valdovų ir Lietuvos Politikų Siekimas Atsiriboti nuo Lenkijos. 2. Lenkų Veržimasis į Lietuviškasias Žemes

Vadinamos Lietuvos Tautinės Tarybos pro memoria nr. 2 rodo kad ta taryba palaikė santykius su tulaus Lenkų pareigomis. Buvo kalbų apie konfederacijas bei federacijas, apie glaudesnius santykius tarp Lenkų ir Lietuvos svarbą, apie tai kad Lenkai pakartų tuos kurie Lietuviams pripažintų Vilnių, ir kad Lietuviai ne kitai pasielgtų su saviškiais kurie išsidėję Vilniaus... Šitokios kalbos ejo maždaug prieš metus laiko Chicago's Lake Shore Klube, tarp Dr. J. J. Jurgėlos, Lenkų informacinio biuro vedėjo, bei Dr. Januszo Stamirowskio iš vienos pusės, ir vieno aukščiau minėtos tarybos nario iš kitos pusės.

Prieš keletą mėnesių kitas Tarybininkas, p. Gabaliauskas, išpyskino savo laikraštį į straipsnį kad, girdi, Lenkų Taryba Londone ir čionykštė Lietuvos Taryba turėtų užmegsti santykius. Gi paskutiniu metu apie santykius su Lenkais ilgą straipsnį parašė p. K. Jurgėla (Vienybės nr. 18, Bal. 30), o š. m. gegužės 2 tas pats p. Jurgėla New Yorko Lenkiškų draugijų iškilmėse pasakė kalbą.

Šių faktų užtenka kad galėtum padaryti išvadą jog Lietuvos (tiek Amerikos piliečių, tiek Lietuvos piliečių) tarpe atsiranda nemaža tokių kurie susižino, susitinka, pasikalba su Lenkais (Amerikos ir Lenkijos piliečiais).

Iš Vienybės telpusio p. K. Jurgėlos straipsnio, iš jo Lenkiškose iškilmėse sakytos kalbos ryškėja ir tų susitikimų, tų pasikalbėjimų su Lenkais rezultatai. K. Jurgėlos straipsnio mintis, viską trumpai pasiglaudus, yra maždaug tokia: "Meskim šalin ginčus su Lenkais, užmegskim su jais draugiškus santykius, ir viskas bus gerai. Lenkija ir Lietuva bendromis jėgomis atgaus nepriklausomybę, apsigins nuo grobuoniškų kaimynų, ir gyvens laimingai. Už glaudų Lenkijos ir Lietuvos bendradarbiavimą kalba ir istorija, ir geografiškai".

Yra istorinė tiesa kad šimtmečiais Lietuviai ir Lenkai turėjo tuos pačius priešus: Volkiečius ir Rusus. Tiesa ir tai kad Lietuviai ir Lenkai padėjo vieni kitiems nuo priešų apsiginti. Bet, deja, tiesa ir tai kad Lenkai, užuot buvę dėkingi Lietuviams už pagalbą, nuo Jogailos laikų kėsinosi Lietuvą prisijungti į Lenkiją ir buvo didžiausias Lietuvos savarankiškumo priešas, nors Lietuviai Lenkų atžvilgiu visuomet buvo lojalūs ir nei į Lenkiją nei į Lenkiškas žemes niekuomet nesikėsino. Betgi kiek tai liečia p. Jurgėlos tvirtinimą kad senosios Lietuvos valdovai nustatė Lietuvos politiką bendradarbiavimo su Lenkais prasme, tai čia jau grynai klaida. Lietuvos valdovai to bendradarbiavimo su Lenkais krėtėsi, ir šviesesnieji jų aiškiai įžvelgė Lenkiškumo pavojų Lietuvai. Kad to bendradarbiavimo su Lenkais nusi-kratyti nepasisekė, yra didžioji mūsų tėvynės tragedija, bet ne šviesių Lietuvos patriotų siekimas.

PRADĖKIME NUO VYTAUTO

Mūsų garbingasis valdovas Vytautas Didysis aiškiai buvo

pasiryžęs atsisakyti nuo glaudesnio bendradarbiavimo su Lenkija, į kurį buvo tekę su-eiti bendrų karų prieš kryžiuočius metu. Tam jis buvo nusprendęs karunuotis ir tuo nukirsti visus saitus tarp Lietuvos ir Lenkijos. Karališkoji karuna jau imperatoriaus pasiuntinių buvo vežama, bet Lenkai, bijodami ginklų pasi-priešinti Vytauto karunacijos sumanymui, o nesugebėdami jos sutrukdyti intrigomis, pasinaudojo klaida: suėmė imperatoriaus pasiuntinius ir su-laikė karuną. Tada Vytautas ryžosi karunuotis ir prieš aiškų Lenkų norą, bet šito jam nebeleidė padaryti mirtis.

Vytauto pėdomis ejo ir švitrigaila: ir jis buvo bent kurio artimumo su Lenkais priešas. Ir Zigmantas ejo tuo pačiu keliu. Žinoma, nei švitrigaila, nei Zigmantas neturėjo Vytauto genijaus, todėl ir jų pastangos nusikratyti bendradarbiavimo su Lenkija neatnešė norimų pasekmių.

Pradedant Kazimieru, Lietuvai ir Lenkijai valdė jau bendri valdovai, bet Lietuvos bajorija visuomet pabrėždavo Lietuvos atskirumą, ir tikrovėje Goštautai ar Radvilai būvo didesni Lietuvos valdovai negu patys Didieji Kunigaikščiai. Tie Lietuviai kaip tik bodėjosi Lenkijai ir bent jos nemėgo, jei jau ne nekenė. Mikalojus Radvila Juodasis, protestuodamas Varšvos seime prieš Lenkų pretenzijas, pareiškė kad Lietuvos teisėms ginti (t. y. prieš Lenkiją) Lietuva pirmoje eilėje susidės su svetimomis krikščioniškomis valstybėmis, o jei reikės tai net ir su pagoniškomis.

Jau po Liublino Unijos, 1655 metais, Vilniaus Vaivada Jonušas Radvilai vadovaujant, Kėdainiuose buvo sudaryta Lietuvos-Svedijos sąjunga, o unija su Lenkija nutraukta. Svedijos karalius paskelbtas didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu, o Lenkijos karaliui atimtas didžiojo Lietuvos kunigaikščio titulas.

Aštuonioliktojo amžiaus pradžioje, tuoj po Valkininkų konfederacijos, Lietuvos didikai pasirašė raštą, kuriuo Augustas skelbiamas absoliutiškai valdančiu didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu su paveldėjimo teise. Tame rašte tarp kitko pasakyta: "Išsižadame savo beverčių Lenkiškų... laisvių."

Iš tų istorinių pavyzdžių aiškiai matyti kad pradedant Vytautu, baigiant 18-to amžiaus bajorijos aktu, taigi kelis šimtmečius, Lietuva, lyg nujausdama nelaimę, kratėsi Lenkijos, norėjo išsilaivinti ir gyventi savitu, sveiku, Lietuvišku gyvenimu, Lietuviška santvarka. Bet likimas negalėstingai riša Lietuvą į Lenkiją, negeistini įvykiai trukdė atsiskyrimo planus, kol pagaliau Lietuva, Lenkiškos netvar-krėtėsi, ir anarkijos išmakuota, nustojo savo aristokratijos ir šviesios Lietuviškos sąmonės, žuvo.

Kaipgi, visa tai turint galvoje, p. Jurgėlai gali ateiti į mintį tvirtinti kad Lietuvos valdovai siekė bendradarbiavimo su Lenkais? Kaipgi sa-kyti kad bendradarbiavime su Lenkais yra Lietuvos išgany-mas? Tiek apie tai.

Jei, iš vienos pusės, Lietu-

viai ir Lenkai drauge kovojo prieš bendrus priešus, tai, iš kitos pusės, Lenkai naudojo kiekviena proga kad užgrobūt Lietuviskų žemių. Kai po Vytauto mirties Lietuvoje kilo valdymo sunkumų, Lenkai klaukė ir įjėga užgrobė Lietuviškąją Podolę. Kai Lietuvai teko vesti sunkų karą su Mas-kva, Lenkai, užuot padėję Lietuvai, pradėjo kišti nepalan-kias unijos sąlygas ir karaliaus atvirutėmis tai ir narių atsi-lankė daugiau. Matomai žin-gėdavo patirti kiek skyrius gavo pelno iš savo gegužinės, rengtos Geg. 8 d.

Gegužinės rengimo komisija išdavė raportą, pasirodė kad skyrius padarė \$50 pelno tą vakarą. Nariai apsidžiaugė, nes vietoje jų tikėtų nuosto-lių, nes pasitaikė tą vakarą prastas oras, dar liko pelno. Tuoj buvo duota įnešimas ren-gti kitą tokią pat pramogą, ir nutarta rengti vakarą Birželio 12, Lietuvų salėje.

Toliau buvo skaityta laiškas

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

Knygai Nesuaukota nei \$1500; Reikia apie \$4000

IŠ LVS 4-TO SKYRIAUS VEIKIMO

Padarė Pelno \$50. Pradėjo Augti Nariai

BALTIMORE, Md. — Geg. 24, Lietuvų salėje įvyko Lietuvos Vaduoti Sąjungos 4-to skyriaus susirinkimas. Kadangi susirinkimas buvo šauktas atvirutėmis tai ir narių atsi-lankė daugiau. Matomai žin-gėdavo patirti kiek skyrius gavo pelno iš savo gegužinės, rengtos Geg. 8 d.

Gegužinės rengimo komisija išdavė raportą, pasirodė kad skyrius padarė \$50 pelno tą vakarą. Nariai apsidžiaugė, nes vietoje jų tikėtų nuosto-lių, nes pasitaikė tą vakarą prastas oras, dar liko pelno. Tuoj buvo duota įnešimas ren-gti kitą tokią pat pramogą, ir nutarta rengti vakarą Birželio 12, Lietuvų salėje.

Toliau buvo skaityta laiškas

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

kviečiantis į tautininkų konfe-renciją, kuri rengta Gegužės 30, Brooklyn, N. Y. Po trum-po pasikalbėjimo nutarta kon-ferencijoje nedalyvauti. Nariai kurie kalbėjo tame klausime išsireiškė kad jau ir taip mes turime per daug visokių centrų ir jeigu dar pradėsime tvirti rytinius, vakarinius, pietinius ir šiaurinius centrus tai pas-mus pasidarys tikras "Babilo-nijos Bokštas" ir mes nežino-sim nei katro centro klausyti. Šiandien mūsų svarbiausias cen-tras yra tai Lietuvai Vaduoti Sąjungos centras ir mes tik su juo ir stovim.

Ar šios mintys buvo teisin-gos ar klaidingos lai tą spren-džia patys skaitytojai.

MUSŲ NAUJOS SAJUN-GIETĖS VEIKIA

Tik Balandžio 27, prie LVS

4-to skyriaus prisirašė ketu-rios dailiosios lyties narės jau rodo savo veiklumą. Štai šia-me susirinkime poni M. Milu-naitienė jau perstatė keturis naujus narius į LVS — dvi mo-teris ir du vyrus, o J. Gutaus-kas vieną vyrą. Tokiu būdu LVS 4-tas skyrius paugo pen-kiais naujais nariais.

Kitos narės nustebusios kad p. Milunaitienė net keturis na-rius iškart perstatė, lyg pavy-dėdamos jai pareiškė, "Palauk, mes tau nepasiduosim ir kita-me susirinkime tave pralenk-sim". Valio naujos sąjungie-tės, mes tik ir laukiame kad jį pradėtumet lenktyniuoti.

Sekantis skyriaus susirinki-mas įvyks Birželio 29, papras-tai laiku, ir toje pačioje vietoje.

Taipgi prisiminkite kad šeš-tadienio vakare, Birželio 12, Lietuvų salėje įvyks skyriaus šaunus parengimas. Būkite ir jame.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

P. P. JARAS.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KAPPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidarius)
Rašo Vyt. Širvydas

"Viskas iš Kiaušinio"

VISKĄ suvedus į vieną punktą, reikia pasakyti, labai gerai kad Stalinas pradėjo taip anksti prieš taikos atėjimą reikalauti savo kaimyniškų šalių, kaip Lietuvos ir kitų prisijungimo. Per tai pasaulis gavo progą pamatyti Sovietų valdovų dantis ir jų didelius apetitus, o tos jų nusižymėtos praryti tautos gavo progą laiku pakelti prieš visą pasaulį savo bylą ir gauti visų simpatijas. Pačioje Amerikoje nubluko samprotavimas jog Rusijai reikia tų šalių "strateginiams sumetimais", neutrališka Amerikos spauda net soko ginti tas mažas tautas, kurioms Rusų pavergimas graso, ir per pusę metų ši klausimą taip išgvildeno kad dabar jis pasidarė aiškus visiems — Rusijai nereikia jokių pavergimų kaimyninių šalių savo žemių apsaugai. Reikia nuširdaus visų kariaujančių valstybių susitarimo nustatyti rimtą taiką ir ją saugoti kad nepasikartotų vienu užpuolimai ant kitų.

Kas kita būtų jeigu Stalinas būtų laukęs ir vėliau, pasaulimis iššokęs staiga pareikalauti sau tų žemių.

Jis, gal but, padarė ir klaidą: jis jau manė kad pradėjus pereita rudenį vyti Vokiečius atgal, bėgs ir nubėgs iki Berlio. Ir tuoj pradėjo rupintis pastatyti savo reikalavimus, manydamas kad karas tuoj ir baigsis.

Kaip dabar dalykai stovi, nei Anglija nei Amerika nieko Maskvai nepažadėję, nes jeigu būtų pažadėta Sovietai netęstų savo reikalavimų. Atlanto Čarteris, užtikrinantis mažoms ir pavergtoms šalims atsteigimą pasiūkia kaip uola nepajudintas. Tuo tarpu gi pradėdamas judinti Stalinas nola kad leistų naudoti Sibirą Japonijos pasekmingam sumušimui.

DAUGELIS didelio biznio vedėjų skelbia jog po karo šioje šalyje vėl prasidės "auksinė gadyne", užeis gerovės laikai, panašiai kaip buvo po pereito karo per kelis metus.

Karui pasibaigus, per kokį pusmetį bus taip sakant persivertimo periodas, kuomet industrijos turės ir pasirošti gamybai ir žiūrėti kokis bus valdžios nusistatymas linkui didžiųjų investicijų kokių valdžia turi šalies industrijose. Po to prasidės industrinio įtempimo laikotarpis, kuriuo nebus klausimo kiek mes galim parduoti, bet kiek mes galim pagaminti.

Žmonėms bus visko reikalinga ir bus laisva pirkti, lengviausia prieinamomis sąlygomis. Dirbtuvės griebis išdirbti viską patenkinti žmonių reikalavimus.

PO šio karo, daug ko matysim naujo, ką dabar pats karas įgyvendins, išstobulins, padarys galimu. Vienas greičiausia įvykdomas dalykas bus tai greitas pasiekimas Europos — Amerika ir Europa susitarsins tik per pusdienio tolį vienas kontinentas nuo kito. Amerikos lietuviai kurie daugelis bijojo vyksti į Lietuvą laivais, prisimindami savo vargingą kelionę į Ameriką 40 ir 50 metų atgal, dabar galės skristi lėktuvais, ir pasieks Lietuvą į 24 valandas.

Tas pasiekimas bus su sustojimais ir visai nepavojingas. Štai jau skelbia viena žymi Amerikos oro linija apie lengvą kelionę į Europą lėktuvais. Jau žinoma yra kad iš Amerikos į Angliją lėktuvai pasiekia į 6—7 valandas. Tai karšči lėktuvai. Tie patys lėktuvų motorai, dar geriau išstobulinti, bus pastatyti vežiojimui pasažierių iš Amerikos į Europą ir atgal.

Užtikrinimui visai saugios kelionės, yra jau gatavai paruošta planai išstatymui Atlantiške plukančių stočių kas 800 mylių. Tokių stočių numatoma trys tarp New Yorko ir Londono. Tuo būdu, skridimas būtų nuo vienos stoties iki kitos gal tik trys valandos laiko. Tose stotyse bus viešbučiai, restoranai.

Jau keli metai atgal buvo paskelbta projektas apie statymą dirbtinių salų Atlantiške, lėktuvams nusileisti. Tas sumanymas nepaleista ir iki dabar jis iki tiek išstobulintas kad lieka visai galimas, ir jau numatyta net tam tikslui pinigai. O kaip tik pinigai randasi, Amerikiečių sumanymas viską padaro galimu.

Jau dabar skelbia kad lėktuvais kelionė per Atlantiką bus labai pigi — tik po 6 centus nuo mylios.

KATALIKŲ bažnyčia susirupino persergėti moteris prieš greitą užsiedimą apsviesti, greitose šių dienų sąlygose ir įtempime. Patariama nesiskubinti, kaip tik porėlė susipažysta, nebėgti apsviesti. Sakė, jauniems kurie susigundo apsviesti greitomis, geriau yra stengtis vienas nuo kito šalintis ir užmirti, tuomi bus išvengta visų nemalonių ir širdgėlos kokia seks po tokio apsviedimo. Apšvedimą padarąsina tokioms poroms kurios vienas kitą pažysta ilgesnį laiką ir draugavo dar prieš karo prasidėjimą.

EUROPOJE, šio karo pasekmėje, kaip iš Londono pareiškia, liko išblaškyti iš savo namų ir šalių apie 20 milijonų žmonių. Daugybė jų reikės parupinti transportaciją sugrįžti į savo gimtinę vietą, sako tas pranešimas. Naziai yra išgabėję iš gimtųjų vietų apie septynis milijonus žmonių. Kiti turbūt priskaitoma bolševikams, kurie taip pat milijonais vežė Lietuvius, Latvius, Estus, Lenkus, Suomius, Rumunus ir kitus.

BRAZILIJOJE, Amazono upėje įsteigiama "mieslaširdystės laivynas", kuris vežios gydytojus ir slauges bei sanitarijos inžinierius visa ta upe, į tolimiausius centrus kur dirba ir gyvena gumo medžių augintojai ir gumo surinkėjai.

Teisėti Atstovai

Mūsų kairėji spauda spaudžia krokodiliaus ašaras, nes girdėjo kaip SLA prezidentas Bagočius, Kunigų Vieniųbė, Amerikos Lietuvių Taryba ir energingoji Lietuvai Vaduoti Sąjunga, Amerikos valdžios pareigūnams paskutiniu laiku pareiškė milijono Amerikos Lietuvių troškimą po karo malyti Lietuvą laisvą ir nepriklausomą. Musų bolševikai puotoja, buk aukščiausiai minėtos įstaigos neturi teisės Amerikos Lietuvių vardu kalbėti.

Bet pirmutinis demokratijos principas yra "visa galia kyla iš liaudies sutikimo". Amerikos Lietuvių gi liaudies, suorganizuodama ir dalyvaudama daugiau negu 50-tyje minėjimų nepriklausomos Lietuvos 25 metų jubilėjaus sukakties, aiškiai pabrėžė savo valią. Todėl jei Bagočius, jei Kunigų Vieniųbė, jei ALT, jei LVS kalba milijono Lietuvių vardu jie teisėti to milijono atstovai, kada Amerikos valdžiai praneša pagrindinį to milijono troškimą: po karo Lietuvą matyti laisvą ir nepriklausomą, jokių okupantų nevaldomą ir nederiną. Tegul musų raudoni barabanščikai surengia tokius masinius "Tarybų Lietuvos" minėjimus. Tik tada jie galės kitaip kalbėti.

Ziuri, ir Nemato

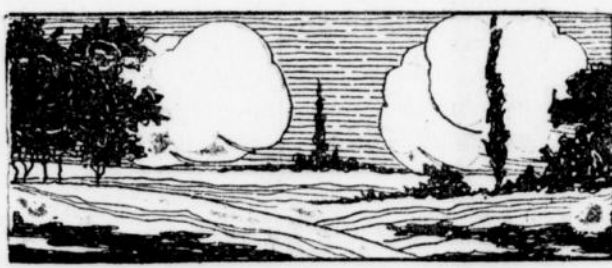
Naujienos aną dieną pareiškė šią "gilia" mintį: "Mažųjų tautų išsivieglėjimas yra internacionalizme, ne nacionalizme". Gal but, bet Cornell universiteto istorijos profesorius emeritus, Karl Becker, Yale Review žurnale tvirtina: "Nacionalizmas galingiausia mūsų moderninio pasaulio jėga".

Kur tik, sako, nacionalizmas susiklovis su religija, socializmu, komunizmu, humanizmu, ten nacionalizmas vis laimėjo. Geras pavyzdys Rusija: jau ne vienas rimtas stebėtojas mums aprašė komunizmo tėvynėje atsiradusį naujovišką sovietinį patriotizmą, kurį Rusų elgesis su Pavolgio Vokiečių respublika ir Baltijos valstybėmis tik liudnai pabrėžia.

Nacionalizmo piktesnius pasireiškimus galima pažaboti, kaip įstatymai pažaboja pik-

—Rusai "socialistas" Keren-skis paskelbė pripažystas Pabaltijo valstybes Sovietijai — varnas varnui akies nekerta.

—Amerikos Raud. Kryžiui suaukota 138 milijonai dolarių per "paskutinįjį vajų; nusiskirta buvo tik 125 milijonai. Lietuviai padarė savo auką daly: Worcesterio Lietuvių Kovo m. Raud. Kryžiui sukėlė \$390, Chicago — \$15,000.

ŽVEJŲ DAINA

(Putinas)

Ei, užkit, siauskit, putotos bangos,
Aštriom viršunėm taškydamos —
Plukdinkit, neškit mus baltą laivą
Nuo smėlio kranto į tolį blaivą
Juodais verpetais švaistydamos.

Kaip baltasparnės bangų žuvėdros,
Po melsvą jūrę skrajojame.
Verpetuos laisvę ir šviesų turta,
Į gintarynus dugne užburta,
Audringoj jūrėj žvejojame.

Nors kartą, vyrai, pakelkim galvas,
Bangoms krutinę statydami!
Tai veltui vėjai, nuožmiai sustaigę,
Pravėrė gelmę, kaip mirtį baugią,
Putas į veidą taškydami.

Nuplėšim baltą nuo stiebo burę
Į gelmę vairą skandinsime!
Tik karštas širdis draugėn sukūrę,
Valia geismingai per audrią jūrę
Į krantą laivą plukdinsime.

Jau leidžias saulė — liepsnomis šyaisto,
Ir krinta bangos mūrmėdamos.
Kaip paukštis laivas į krantą plaukia,
Kur visą dieną vienystėj laukia
Mūsų jaunos sesės ilgėdamos.

Dr. Vincas Pietaris

ALGIMANTAS

(Tėsinys iš pereito nr.)

— Ar jis tiko taip daryti? — rupinasi Danuta.

— Bet kur tau klausys jis mano žodžių. Po porai, girdi, dienų ties Detuva atsiras visa Aršiojo kariuomenė iš Dainavos, kad paminti Ilguną, ir man, girdi, nieko neteks. Arba šiandien, girdi, atvesk jį į girią, arba nei nesirodyk man, užmušiu, sako. Ir sugriebęs mane už plaukų ėmė tasyti ir mušti. O ką aš kalta, Danutėle? Ką aš galiu padaryti?

— Na! Cit, neverk! — ramino ją kunigytė, pati nerimasties apimta. — Aš tavęs niekam neišduosiu. Tik tai tu daugiau neik į paežerį viena. Ir jeigu nori, aš paliepsiu tą brudą Bindoką pagauti.

— Ne! Ne! — sušuko mergina. — Nežudyk mane, Danutėle, neliepk gaudyti Bindoką, jisai mano jaunikis! Ot, jeigu nori man gero tai pamokyki kaip padaryti kad vakare Ilgunas būtų vienas giraitėje. O geriausia, Danutėle brangi, išviliok tu Ilguną į girią!

— Ar tu iš proto išėjai ar ką? — net pašokus nuo vietos nutrėmė mergą šalin kunigytė. — Jis pas mus atėjo kaip svečias ir kaip svečias išeis.

— Neišeis, kunigytė, neišeis, nesitiki! Neteks jis į Bindoką globą, pateks į Aršiojo nagus! O jau vis jam reiks dingti. Danutėle, jeigu tu man padėtum tai aš per visą amžių laiminga bučiau!

— O ar būtų laimingas Ilgunas?

— Kas mums tas Ilgunas? O antgalo, kas jau jam taip labai ir pikto būtų? Sėdėti, gal, sau kalėjime pas Romaną... Ne jis vienas sėdėtų! Geresni sėdi...

Per Danutos galvą blykstelėjo mintis kaip dabar pasielgti? Išduoti tėvui Žibuonė negali, viena, nebus naudos, o antra — pažadėjo neišduoti. Eiti ir persergėti Ilguną, Žibuonė pamatys ir kokią nors piktenybę padarys. Viena lieka dėt: rauduoti jog neva tinka su jos prašymu. Tada ir pasikalbėjimas su Ilgunu nebus Žibuonei itartinas. — Tokiu būdu persergėsiu vaikina, o paskui kaip laimė lems tegul taip ir bus, — mąstė kunigytė.

O tuo tarpu kaip tyčiomis Žibuonė vėl ėmė sapaloti:

— Jums tai, kunigytė, bus vieni juokai, o man laimė visam amžiui... Neatsisakykite. Aš jums atitarnausiu. Aš jus visą amžių neužmiršiu!

— Gerai! — atsiliepė antgalo Danuta. — Aš pasimastysiu kas man padaryti.

Iš džiaugsmo kad Danuta tinka ant jos piktos klastos, Žibuonė puolėsi dėkoti ir nepatėmimo jog visados mielas ir meilus Danutos balsas dabar buvo šiurkštus ir jog žodžiai visai ką kitą galėjo reikšti.

— Paudėk čia tu už mane, — atsiliepė Danuta, — tiktai žiūrėk, nepridirbk blakių dabar, kai galva užimta Bindoku.

Ir pasodinus nemalonį merginą į stakles, Danuta išspruko iš rūmų į sodą daboti ar nepamatys Ilguno, kad persergėti apie pavojų.

Jaunų vyrų pulkelis kaip visada neužtruko nepasirodęs kieme. Bet reikėjo pakantumo Danutai nemaža pridėti kad prisitaikyti šuktelti Ilguną, niekam nematant. Tam ji sunaudojo susitarimą su Ilgunu, kad numestas žolyno žiedas ženklino jog kviečia vienas kitą pasisiekėti. Sau Danuta paskyrė broliučio žiedą. Ir dabar prisitaikius, per sodo tvorą numesdama davė gaudą ir pasislėpus žiūrėjo kas toliau bus.

Ilgunas pamatęs broliučio žiedą pirmiausia paėmė jį ir paslėpė. Toliau Danuta matė jog jis atsiskyrė nuo vyrų ir nuėjo už sodo į tą pusę kur suaugę dideli medžiai slėpė nuo visų akių ir sodo dalį ir jo tvoras. Patėmijus, ir ji ten atsargiai nuėjo, bet nespėjo dar į lemtai prisitarti prie tvoros kaip jau Ilgunas ją sutiko. Ant jo veido buvo ir nusiminimas ir džiaugsmas. Norėjo jis praversti lūpas, bet Danuta pratarė su paskubiu:

— Bėgk iš čia, kur nori, ir slėpkis. Romanas už suėmimą tavęs pažadėjo didelių pinigų ir niekšai visokie jau suka apie Detuvą, tykodami tave paminti. Iš Dainavos eina kariuomenė ant Detuvos, taipgi tave sumiti. Ak tiesa, tėvas neduos savo svečio, gins, bet kas iš to? Viena Detuva priešai Dainavos visas pajėgas vis neatsilaikys.

— Ko gi Aršijam reikia iš manęs? — paklausė Ilgunas.

— Aš to tikrai nežinau, bet kaip man sakė tai del pinigų, iš godumo. Sako, Romanas taip daug pasiūlęs jog ir Aršijam malonu pasidarė tave paminti.

Ilgunas nusiminė visai. Liudnos ir liudnesnės mintys ėjo per jo galvą ir jis ne tai atsakydamas, ne tai pats į save tardamas prakalbėjo:

— Bėgti! O kur aš bėgsiu? Kur aš galvą priglasiu, budamas be giminių, be draugų, be pažystamų? Bėpig tam bėgti kuris žino kur bėgti ir nuo ko bėgti.

— Nesirupink labai! Pažystamų turi, o draugų rasis ir tokių kurie už tave ir galvą paguldys. Bet dabar ne laikas apie tai mudviem kalbėti, kada kiekviena akimirka brangi. Ot, te mano skepetaitę ir bėgk į Krušuviečių ar Senpilės Ruskių ir sakyki jog aš tave atsiunčiau, prašydama kad tave paslėptų.

Ilgunas priėmė skepetaitę, bet patėmijo:

— Ką jie pamanyš?... —

— Pikto jie nepamanyš apie mane. O ką daugiau pamanyš, — kalbėjo užkaičius mergina, — to man ne gėda. Aš su tuo ir nesislepiu. Kur tu busi, ir aš ten busiu mintyse...

— Ir neužmirši manęs? — žengęs artyn žingsnį su žibantiom iš džiaugsmo akim tarė Ilgunas.

— Ne, Danilėli! Neužmiršiu niekad...

— Ir vardą žinai? — nusistebėjo jis.

— Žinau! — kurčiai atsiliepė mergina ir ašaros pradėjo risti iš akių.

— Laikas! — kalbėjo ji toliau. — Bėgk! Dievai didi duos, pasimatysim pas Ruskių...

Kaip tai atsitiko jog Danuta pasijuto Danylos glėbyje, nei ji nei Danyla negalėjo sau gerai išaiškinti, vienok taip buvo jog skirdamiesi įdėd, apsiverkę, kelis sykius karštai pasibučiavo.

— Gana! Bėgk! — atsipekėjus tarė Danuta.

— Lik sveika! — tarė tas, dar sykį bučiuodamas, ir išnyko sodo krumuose.

Po valandėlei dau vyrų jojo į kampą žemių ir vakarų, paskui pasuko stačiai į vakarus ir slapstydamiesi perėjo Jauskuldės upę ir prasėlino pro Komiskius.

Po dviejų dienų ties Detuva pasirodė Aršiojo vyrų pulkai ir jų vadas pareikalavo išduoti vyro kuris save vadino Ilgunu. Pirmą negu ką atsakyti, užlipo Kuras ir pilies kuorą pažūrėti su kuo jis turi darbo, ir nulipęs žemyn tarė į Detuvos valdovą:

— Tai ne visos Dainavos pajėgos ir toli ne visos. Mes su surinktais vyrais ir dvigubam pulkui galėtume lengvai duoti atkirti, o šitam, nėra nei kas šnekėti.

— Vis, žiūrėk, geriau būtų be kovos apsiėjus, — neiškentė nepasakęs taikus Triobius.

Kuras tiktai nusišypsojo ir kaip nieką dėjęs atsakė:

— Ot, jūs patys ir pasišnekėkite su Aršiojo vadu, aš, tiesa, galiu ir žodį tarpais nepataikyti.

— Gerai! — atsakė Triobius ir užlipęs ant pilies sienos labai nuolaidžiai pranešė Aršiojo vadui jog pilyje nėra tokio vyro ir jog jis nemažai stebisi Aršiojo apsiėjimu, be jokios priežasties užpuolančio kaimyną.

Bandė Triobius ir kiti išaiškinti vadui jog jie negali išduoti to kurio nėra, bet veltui. Tas kalbėjo savo ir antgalo savo šykštumu taip įpykdė Triobių jog tas uždarė ir pilies vartelius ir uždegė ugnis ant kuorų.

Aršiojo vadas kaip ir laukė šito. Dailis jo kareivių tuojau ėmė aplinkui pilį statyti šėtras, o kita dalis tuo tarpu rėso pundus žabų, kad užkimšti griovius, išraustus aplinkui pilį, ir darė kopėčias įsiveržti.

Su nerimasties vienas užpuolėlių vadas patėmijo ir vienoje šalyje į kitoje šarvuotų pulkelius, atjojusius gelbėti Detuvą. Tiesa, tie pulkeliai buvo menki, bet jie buvo... jie galėjo ir toli nunešti gaudą apie nedorą užpuolimą ir visą Juodvėšiją sukelti.

— Klausyk, Detuvos valdovė! — už-

(DAUGIAU ANT P. 5-TO)

